

Vuxna med Prader-Willi syndrom

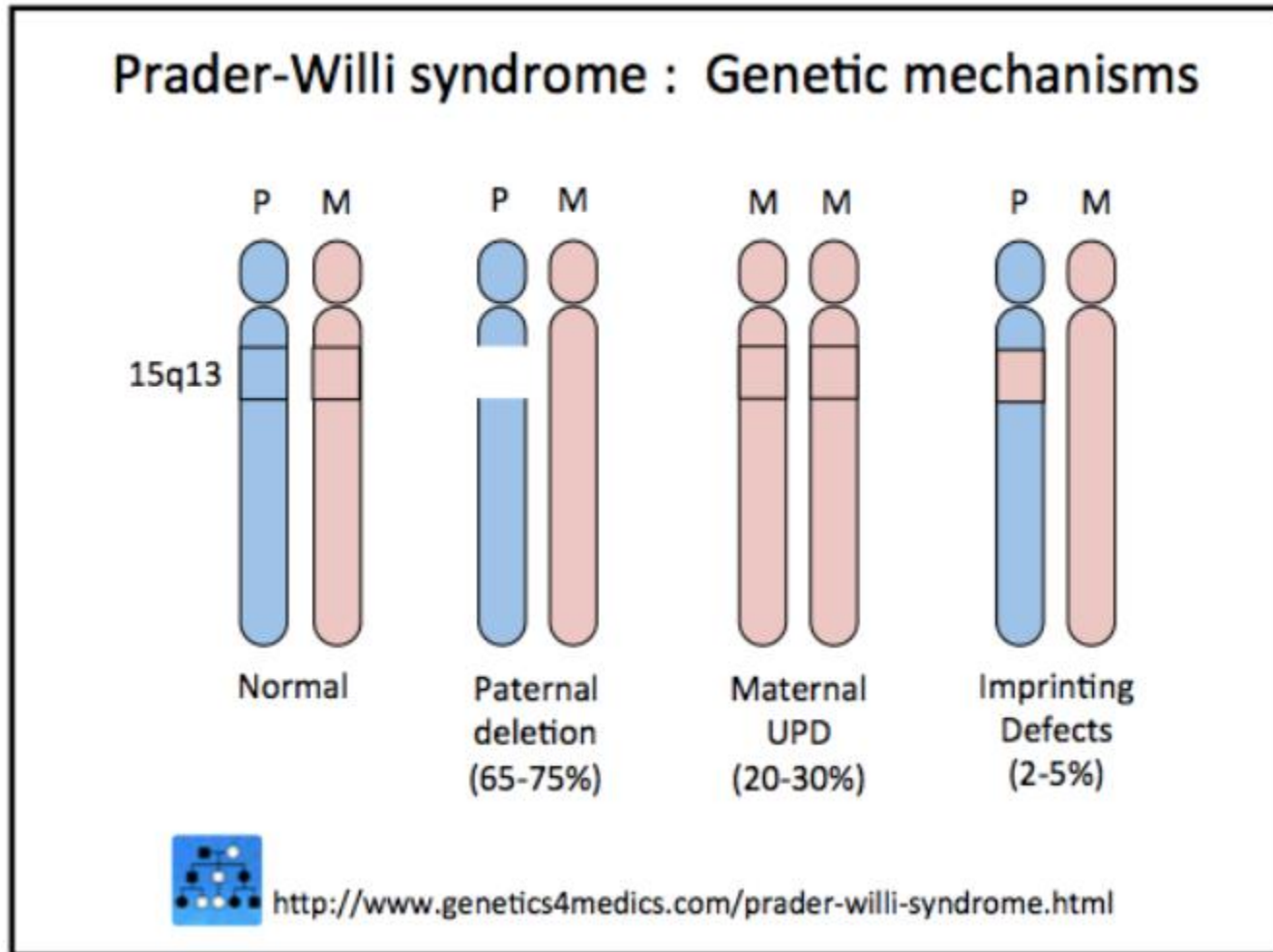
Charlotte Höybye
Patientområde Endokrinologi och Nefrologi
Tema Inflammation och Infektion
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm

PWS bakgrundsfakta

- 6-7 barn föddes med PWS per år i Sverige
- Totalt cirka 400 personer med PWS i Sverige
- Cirka 200-300 vuxna
- Ingen könsskillnad i förekomsten

Orsak till PWS

Inaktiverade paternella gen/gener på kromosom 15

Holms kliniska kriteria för diagnos

Den kliniska
diagnosen
är svår

Huvudkaraktistika:

Kortvuxenhet
Muskelsvaghet
Ökat hunger/nedsatt mättnad
Stor risk för fetma
Beteenderubbningar
Nedsatt kognitiv funktion
Hormonella brister

TABLE 1. Clinical diagnostic criteria for Prader-Willi syndrome

Major criteria (1 point each)
Neonatal and infantile hypotonia
Infantile feeding problems or failure to thrive
Excessive or rapid weight gain between the ages of 1 and 6 yr
Characteristic facial features, including narrow face, almond-shaped eyes, small-appearing mouth with thin upper lip, down-turned corners of the mouth (three or more required)
Hypogonadism (impaired function of the gonads) with underdeveloped genitalia and/or impaired pubertal development
Developmental delay, mental retardation, or learning problems
Hyperphagia, food foraging, or obsession with food
Deletion 15q11-q13 on high-resolution cytogenetic analysis or other abnormality of the Prader-Willi chromosome region
Minor criteria (0.5 points each)
Decreased fetal movement or infantile lethargy
Typical behavioral problems: temper tantrums, violent outbursts; obsessive/compulsive behavior, argumentative, rigid, possessive, stubborn manipulative, stealing, lying (five or more required)
Sleep disturbances or sleep apnea
Short stature for family by the age of 15 yr
Fairer eyes, skin, and hair than expected
Smaller hands and feet than expected for height and age
Narrow hands with straight ulnar border
Esotropia or myopia
Viscous saliva
Speech articulation defects
Skin picking
Supportive criteria (0 points, but help to confirm diagnosis)
High pain threshold
Reduced incidence of vomiting
Temperature control problems
Scoliosis or kyphosis
Early adrenarche
Osteoporosis
Unusual skill with jigsaw puzzles
Normal neuromuscular findings

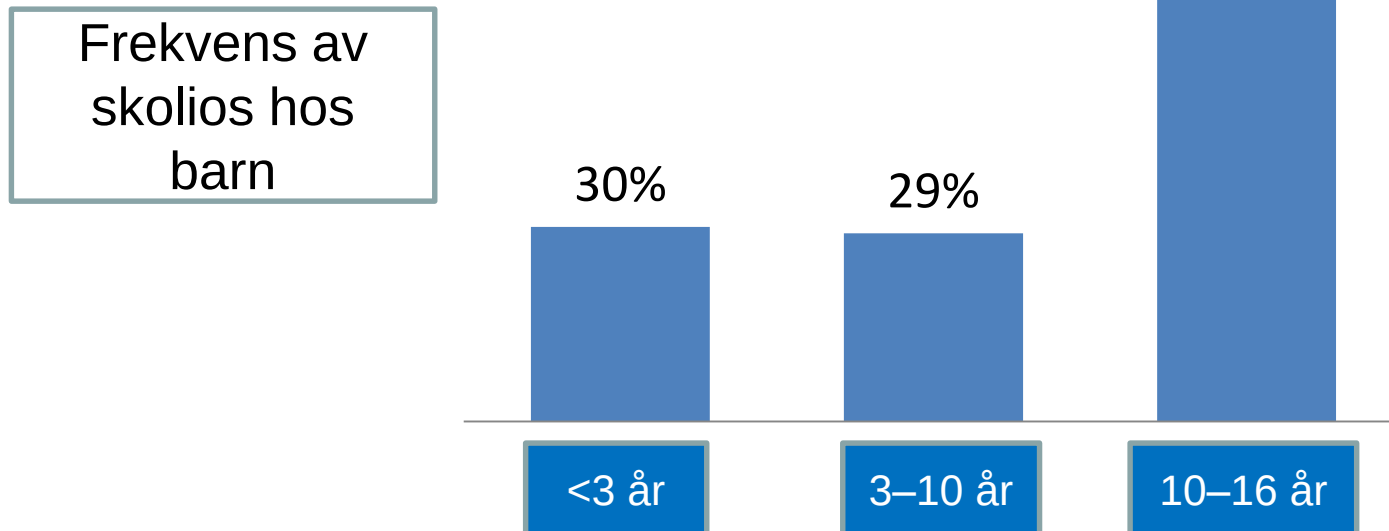
Five points (≥ 4 points from major criteria) strongly suggest Prader-Willi syndrome in children ≤ 3 yr old, whereas 8 points (≥ 5 points from major criteria) are indicative in older individuals. [Adapted with permission from *Pediatrics*, Vol. 91, page(s) 398–402, Table 1, © 1993 (8).]

Muskelsvaghet

- Startar under graviditeten men förbättras med åldern
- Beror på förändringar i muskelstrukturen och felaktiga impulser från centrala nervsystemet
- Orsakar nedsatt fysisk aktivitet, dålig balans och koordination
- Ökar risken för skolios
- Regelbunden fysisk träning nödvändig

Skolios

- Frekvens 30-80% ($\approx 2\%$ i normal befolkningen)
- Muskelsvaghet och abnorm kroppssammansättning ökar risken
- Ökar med åldern

7 olika nutritionsfaser

Nutritions fas	Ungefärlig ålder	Karakteristika
0	Prenatal-födelse	Nedsatt fosterrörelser och låg födelsesvikt
1a	0–9 månader	Hypotoni, matningsproblem samt nedsatt aptit
1b	9–25 månader	Förbättrad aptit och tillväxt
2a	2.1–4.5 år	Viktökning utan ökat aptit och kaloriintag
2b	4.5–8 år	Ökat aptit och kaloriintag, kan bli mät
3	8 år till vuxen ålder	Hyperfagi, blir sällan mät
4	Vuxna	Aptiten inte längre omätlig

Övergången mellan nutritionsfaserna är mycket komplex.

Hyperphagi (överätning)

- Ofta okontrollerbar aptit från 1-6 års ålder
- Patienterna är besatta av mat och letar ständigt efter mat
- Patienterna samlar, gömmer, ljugar om mat, stjälar mat, äter ovanlig mat
- En strikt diet är obligatorisk för flertalet på grund av den stora risken för fetma, typ 2 diabetes, hjärt-kärlsjukdomar

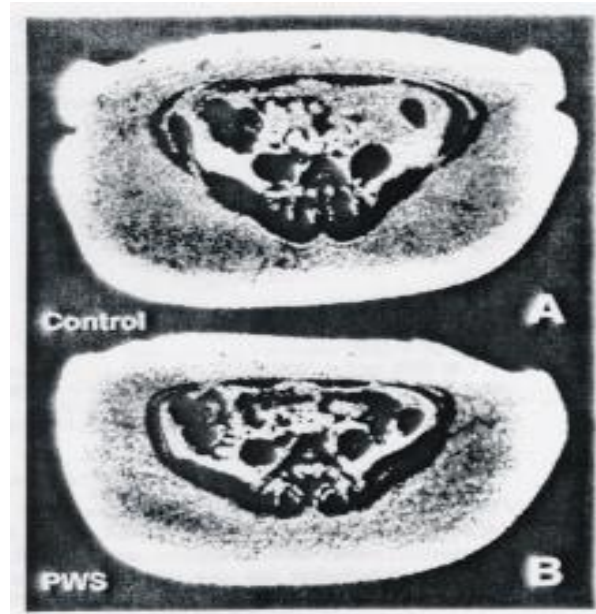

1000 kcal- cirka hälften av en vuxen mans behov motsvarar:

- 1 påse chips
- 4 korvar med bröd
- 200 g chokladkaka
- 4 limpskivor med smör och ost
- 3 tallrikar fil med sötad müsli
- 2 wienerbröd
- 1 pizza och 1 läsk
- 2½ hekto smågodis

Fetma

- Är den vanligaste orsak till sjukdom och död vid PWS
- Förhöjd fettmassa (höfter, bak, mage)
- Fettmassan finns fram för allt i underhudsfettet, i mindre grad inne i magen
- Mindre uttalade konsekvenser på ämnesomsättningen

Studier av hyperfagi och fetma vid PWS

Medication	Company	Compound	Target Action	Study Phase	ClinicalTrials.gov Identifier
Beloranib	Zafgen	methionine aminopeptidase 2 (MetAP2) inhibitor	Decrease fat biosynthesis and enhance fat oxidation and lipolysis	Phase 3	NCT02179151
RM-493	Rhythm	melanocortin 4 receptor (MC4R) agonist	Activation of the MC4R to control pro-orexigenic pathways in the hypothalamus	Phase 2	NCT02311673
Intranasal Oxytocin	N/A	Oxytocin nasal spray	Bind oxytocin receptors to improve satiety and behaviors	Phase 2	NCT02013258
Intranasal FE 992097	Ferring	Oxytocin analog	Bind oxytocin receptors to decrease hyperphagia and behaviors Hyperpolarize hypothalamic neurons	Phase 2 completed	NCT01968187
Diazoxide	Essentialis	K ⁺ -ATP channel agonist	whose activity is otherwise impaired by a defective leptin signaling pathway	Phase 2	NCT02034071
AZP-531	Alize	unacylated ghrelin analog	Increase unacylated ghrelin levels to improve blood glucose levels and weight	Not started	Not yet listed
Exanatide/ Liraglutide	AstraZeneca/ Novo Nordisk	GLP-1 Receptor Agonists	Suppress appetite and to induce weight loss	Phase 2	NCT01444898/ NCT01542242

Studier av hyperfagi och fetma vid PWS

- **Ghrelin**-ökar GH sekretionen, högt vid fasta sjunker efter måltid, höga nivåer vid PWS, kan tänkas vara orsak till ökat hunger. Studier pågår och god effekt på vikt och blodsocker har noterats.
- **Oxytocin**-ger ökat mättnad ökat välmående, låga nivåer vid PWS. God effekt på hunger och vikt har setts i studier av barn med PWS.
- **GLP-1** diabetes läkemedel som kan minska aptit och vikt. Har i studier visat samma effekter vid PWS, men medicinen försenar magtömningen vilket är en oönskat effekt vid PWS
- **MC4R agonist**, minskar aptiten och ökar metabolismen hos patienter med fel i regleringen av detta system. Studier av vuxna med PWS har inte visat dessa effekter.

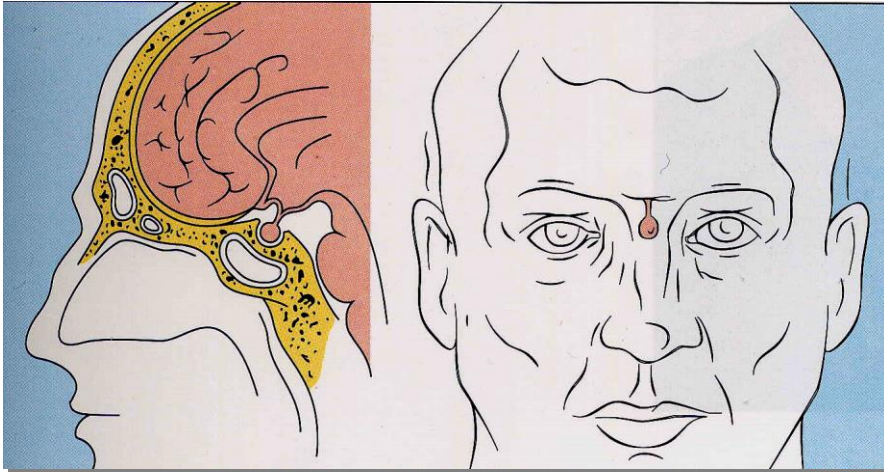
Stimulering av vagus nerven (VNS)

- Vagus nerven är involverat i mättnads signaler mellan mag-tarm-systemet och hjärnan
- VNS är en apparat som stimulerar vagus nerven med elektriska impulser och används vid epilepsi och depression
- VNS har i studier rapporterats att minska vikt och aptit
- 3 vuxna med PWS har testat detta system och det noterades färre antal utbrott och lugnare beteende
- Över tid även minskning i vikt
- Ny studie pågår för närmare undersökning av effekten på kroppsvikten vid PWS

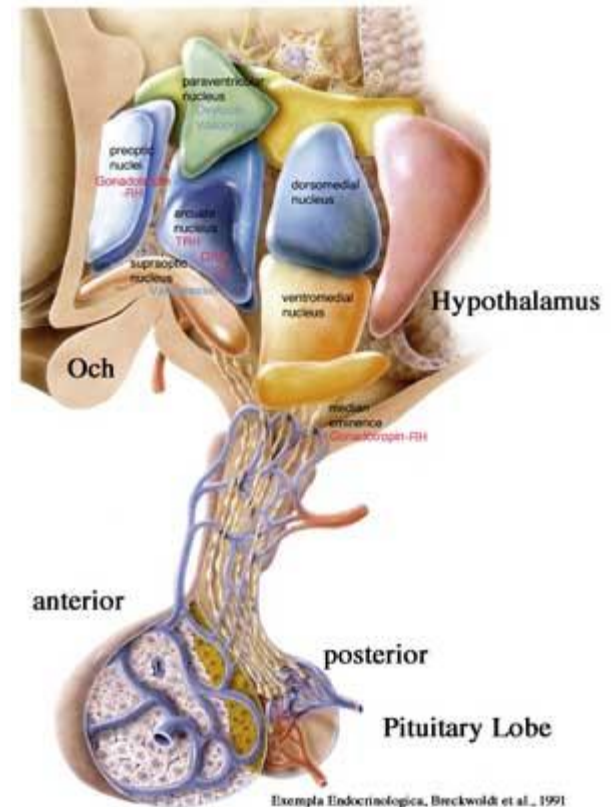
Tarm Microbiom (genetisk material)

- Ändringar i tarmens microbiom har visats kunna bidra till utveckling av fetma och försämring i ämnesomsättningen
- Oklart hur detta ser ut vid PWS
- En studie av barn med PWS har visat att en kost med mycket fibrer (45%) medförde viktminskning som resultat av ändringar i tarm microbiomet och minskat inflammation
- Studier med kost med olika fiberinnehåll pågår

Hypotalamus och hypofys

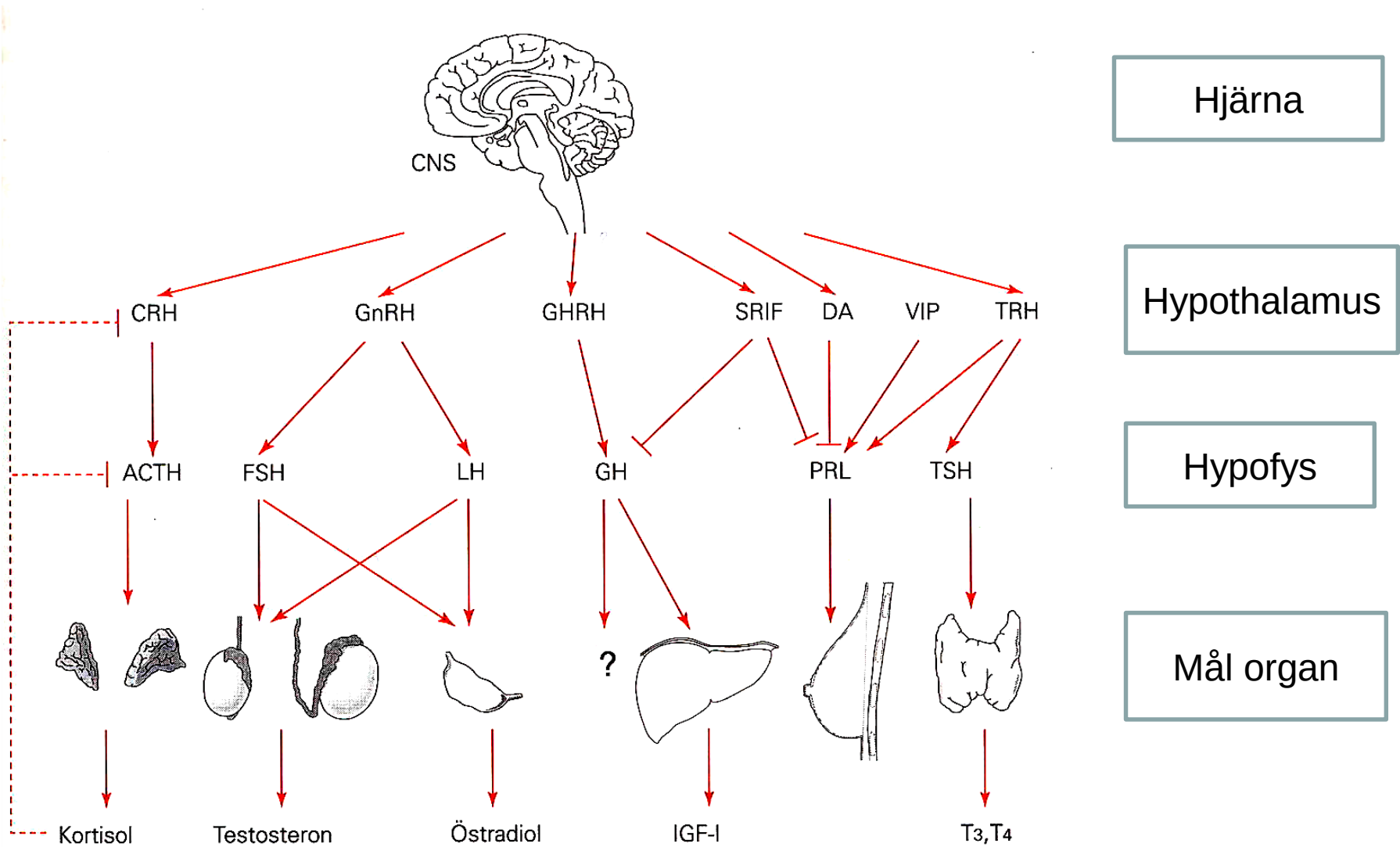

Hypotalamus reglerar aptit, ämnesomsättning, kropps temperatur, humör, sömn och frisättning av hormon från hypofysen

Det antas att funktionen av hypotalamus är nedsatt vid PWS

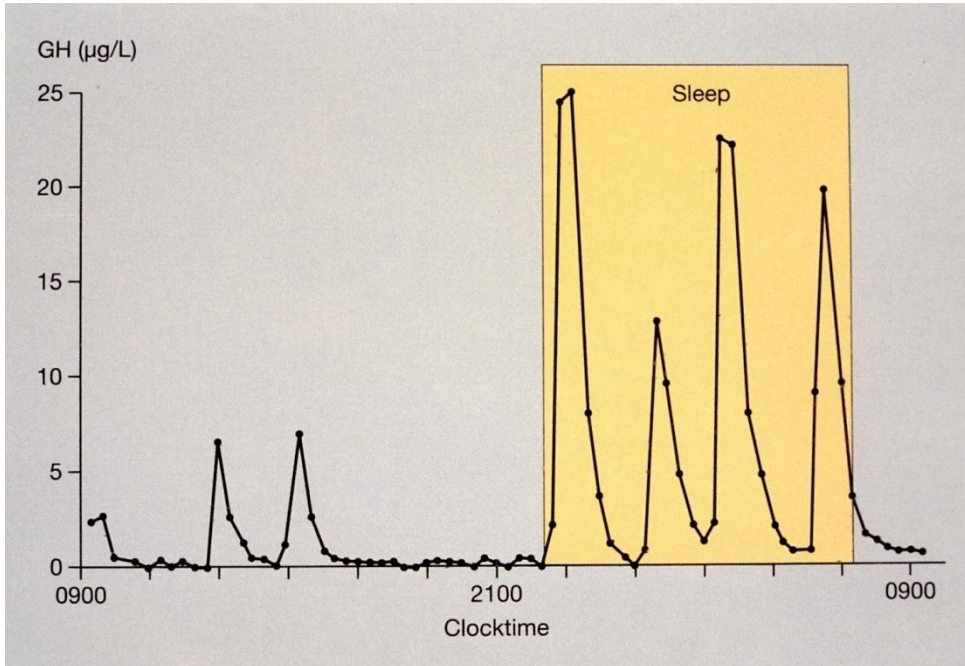
Regleringssystem håller hormonnivåerna normala

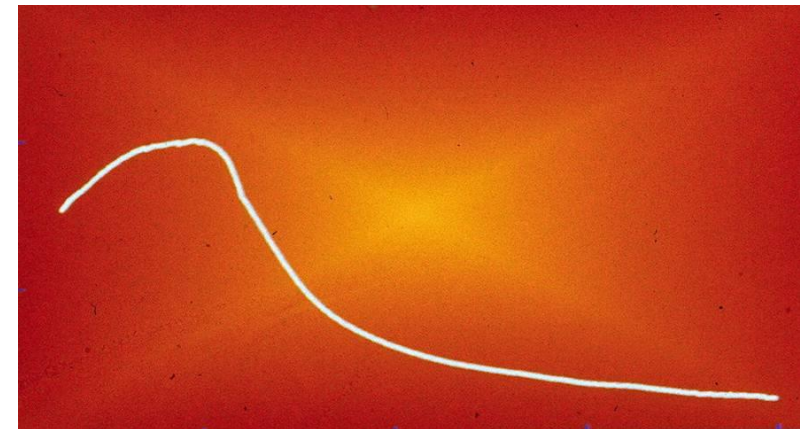
Tillväxthormon

Tillväxthormon (GH)

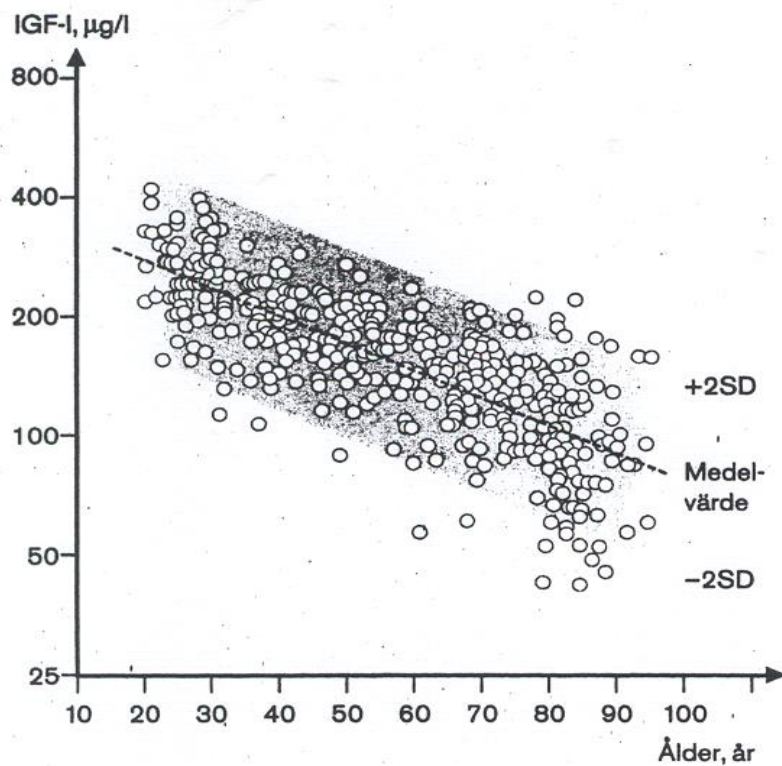
GH frisätts i pulsar

Ålder och GH sekretion

IGF-I en markör för GH's aktivitet

IGF-I kan användas som markör för GH's aktivitet och för att bestämma GH dosen

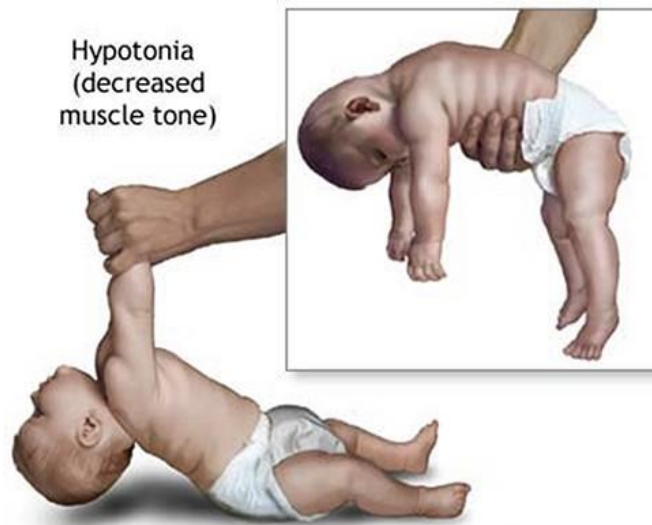
GHs effekter i kroppen

GH frisätts från hypofysen och GH frisätter IGF-I från levern

- GH och IGF-I ökar längdtillväxten
- GH ökar muskelmassan
- GH minskar fettmassan
- GH ökar ämnesomsättningen
- GH förbättrar blodfetterna
- GH ökar blodsockret

Tillväxt vid PWS—utan GH behandling småbarn

- Vanligtvis normal längd vid födslen
- Uttalad muskel hypotoni
- Svårigheter att äta
- Dålig längdtillväxt

Tillväxt vid PWS—utan GH behandling barn

- Normal eller långsam tillväxt under de första 10 levnadsår
- Ingen tillväxtspurt

Tillväxt vid PWS—utan GH behandling vuxna

- Kortväxta för familjen
  - Män medel: 155 cm
  - Kvinnor medel: 148 cm

GH behandling till barn med PWS

Långtidsbehandling med GH till barn PWS

Author	Type of study	Age	No	Period	GH dose (mg/kg/d)	Results
Carrel 2002	FU +dose-resp	Children	46	4 yr	0.033, subs: 0.01/0.033/0.5	H-SDS + to = BC + to subnl 0.01 no effect
De Lind 2009	FU	3-12/14 yr	57	4 yr	0.033	H-SDS + to = BC + to subnl HC + to = Gluc/lipids nl
Eiholzer 2000	FU	GH behandling förbättrade längdtillväxt, kroppssammansättning, motorik, beteende och slutlängd				BC +
Lindgren 1999	FU	3–12	18	5 yr	0.033	H-SDS +
Obata 2003	FU	3–21	37	1–5 yr	0.5/kg/wk	AH improved
Angulo 2007	FU	8.3 yr	21	To AH	0.033	AH improved
Lindgren 2008	KIGS	6.9 yr (4.9-11.3)	22	To AH 10 yrs	0.033	AH nl BC + to subnl

Kognitiv utveckling under 4 års GH behandling

- GH-behandlade barn med PWS utvecklades kognitivt med samma hastighet men uppnådde inte samma nivå som icke-PWS barn
- PWS barnen utan GH behandling försämrades
- GH behandling normaliserer inte den kognitiva utvecklingen vid PWS men kan minska skillnaden jämfört med icke-PWS barn – en skillnad som annars ökar med tiden

GH behandling och skolios

Infants			
	GH	Control	<i>P</i> value
Onset	4/19	2/19	0.71
Progression	-6	-7.5	0.48
Juveniles			
	GH	Control	<i>P</i> value
Onset	5/23	6/21	0.52
Progression	-3.5	0.0	0.60

GH utlöste inte skolios eller medförde försämring av denna
Skolios är ingen kontraindikation för GH behandling

GH behandling och andning

N=53	Median before GH	Median after 6 months of GH	<i>P</i> value
AHI	4.8	4.0	0.36
Central apnoea index	2.9	2.2	0.15
Obstructive apnoea index	0.0	0.0	0.73
Hypopnoea index	0.7	1.0	0.26
Longest apnoea	15.0	17.0	0.92

GH kan leda till tillväxt av lymfvävnad och potentiellt innebära andningsproblem och oväntad död.

GH behandling förvärrar inte sömnrelaterade andningsproblem.

GH behandling till vuxna med PWS

GH brist (GHD) hos icke-PWS vuxna

Ökat mängd kroppsfett
Minskat muskelmassa
Reducerad aktivitetsnivå
Reducerad livskvalitet

GH behandling till icke-PWS GHD vuxna

Minskat mängd kroppsfett
Ökat muskelmassa
Ökat aktivitetsnivå
Ökat livskvalitet

Vuxna med PWS

PWS vuxna har symptom som vid GHD hos icke-PWS vuxna:

- Ökat kroppsfett
- Minskat muskelmassa
- Minskat fysisk aktivitet
- Minskat livskvalitet

Dessa symptom tillsammans med den förmodade nedsatta funktion av hypotalamus antyder att vuxna med PWS har GHD

Metaanalys av studier om GH behandling till vuxna med PWS

End-point	Weighted mean difference	95% CI	P-value	No of studies	No of subjects	Q test P-value	I ² index (%)	Global effect size
(a)								
BMI (Kg/m ²)	-0.48	-1.32 to 0.35	0.253	5	112	0.926	0	
FM (%)	-2.91	-3.90 to -1.91	<0.001	5	112	0.790	0	
LBM (Kg)	2.41	1.32-3.49	<0.001	5	112	0.995	0	
WC (cm)	-2.01	-4.84 to 0.82	0.163	2	70	0.701	0	
WHR	0	-0.01 to 0.01	1.000	3	42	1.000	0	
VAT (cm ²)	-32.97	-55.67 to -10.26	0.004	2	53	0.088	65.6	
SAT (cm ²)	-55.24	-89.05 to -21.44	0.001	2	53	0.301	6.5	
SBP (mmHg)	0.64	-2.29 to 3.58	0.669	2	42	0.844	0	
DBP (mmHg)	-0.75	-3.41 to 1.90	0.579	2	42	0.279	14.6	
(b)								
BMI (Kg/m ²)	-0.93	-3.21 to 1.35	0.425	3	55	0.183	41.0	
FM (%)	-2.89	-4.69 to -1.07	0.002	2	49	0.568	0	
LBM (Kg)	2.82	1.31-4.33	<0.001	2	49	0.880	0	

BMI, body mass index; FM, per cent fat mass; LBM, lean body mass; WC, waist circumference; WHR, waist-to-hip ratio; VAT, visceral adipose tissue area; SAT, subcutaneous adipose tissue area; SBP, systolic blood pressure; DBP, diastolic blood pressure.

Minskning i fett och fettfria massan

GH behandling- effekt på fysisk aktivitet

	Physical fitness
Høybye 2003	Improved (questionnaires)
Bertella 2007	Improved (questionnaires)
Gondoni 2008	Improved exercise duration and intensity (treadmill)
Mogul 2008	Improved (questionnaire)
Sode-Carlsen 2010	Improved (reported)
Sode-Carlsen 2011	Improvement in PEF
Butler 2013	Increased physical activity (accelerometers)

Förbättring i tester för fysisk aktivitet under GH behandling rapporterades i alla studier

GHs effekter på andning under sömnen hos vuxna med PWS

Skandinaviska studien (n=46)

- Sömnapné hade en hög frekvens (21.7%) och var oförändrad under 3 års GH behandling
- Under den 2 åriga öppna GH behandlings del ökade AHI men ingen av deltagarna uppfyllde kriterier för sömnapné

GH behandling till vuxna med PWS kan inte associeras till sömnapné

GH behandling- effekt på neuropsykologiske tester och livskvalitet

	Outcome Neuropsychological tests and Quality of Life
Höybye 2005	Improvement in some of the cognitive tests (intellectual speed and flexibility and motor performance), impairment in physical and social status and overall functioning when GH was discontinued
Bertella 2007	Improvement in anxiety, depression, well-being, total scale (PGWBI) physical functioning, bodily pain, general mental health, total scale (SF-36)
Mogul 2008	Symptom scores completed by family or caregiver demonstrated an improvement (reduction) in total scores
Butler 2013	Improvement in emotional and physical health, energy, social and pain sensation.

Förbättring i tester för neuropsykologisk funktion och livskvalitet rapporterades i studierna

Försämring enligt anhöriga efter avslutat GH behandling

	3 mån	6 mån
Mental kapacitet	1/3	1/3
Emotionell kapacitet	1/3	1/3
Fysisk kapacitet	1/2	2/3
Social kapacitet	2/3	2/3
Samlade kapacitet	2/3	3/4

GH behandling till 10 vuxna män

Start GH	Behandling (år)	Ålder (år)	Längd (cm)
Barndom	16 ± 4 (7 ± 1)	27 ± 4	178 ± 11
Vuxen	15 ± 5	44 ± 4	156 ± 5

- 4 män BMI > 30 kg/m²
- Alla mera fettfri massa än fettmassa
- 4 diabetes, varav 2 insulinbehandling

Metaanalys av studier med GH behandling till vuxna med PWS

End-point	Weighted mean difference	95% CI	P-value	No. of studies	No of subjects	Q test	I ² index (%)	Global effect size
(a)								
IGF-1 (mcg/l)	173.9	114.5–233.4	<0.001	5	112	<0.001	85.9	
TC (mmol/l)	−0.12	−0.29 to 0.05	0.173	4	100	0.409	0	
LDLC (mmol/l)	−0.11	−0.30 to 0.07	0.239	4	100	0.260	25.3	
HDLC (mmol/l)	0.05	−0.02 to 0.13	0.139	4	100	0.448	0	
TG (mmol/l)	0.08	−0.06 to 0.23	0.263	4	100	0.587	0	
FPG (mmol/l)	0.27	0.05–0.49	0.017	5	112	0.295	18.8	
FI (pmol/l)	20.24	−0.55 to 41.02	0.056	5	112	<0.001	87.7	
HbA1c (%)	0.01	−0.01 to 0.01	0.362	2	70	0.521	0	
HOMA	0.60	−0.04 to 1.24	0.066	5	112	<0.001	81.6	
(b)								
IGF-1 (mcg/l)	150.9	47.2–254.6	0.004	3	55	<0.001	93.1	
FPG (mmol/l)	0.36	−0.19 to 0.92	0.197	2	49	0.316	0.7	
HbA1c (%)	−0.05	−0.54 to 0.44	0.850	2	45	<0.001	96.4	
HOMA	0.22	−0.19 to 0.64	0.293	3	55	0.699	0	

IGF-1, insulin-like growth factor 1; TC, total cholesterol; LDLc, low-density lipoprotein cholesterol; HDLC, high-density lipoprotein cholesterol; TG, triglycerides; FPG, fasting plasma glucose; FI, fasting insulin; HbA1c, haemoglobin A1c; HOMA, homoeostasis model assessment index of insulin resistance.

En liten ökning i faste blodsocker och en tendens till högre insulin och insulin resistens noterades vid 12 månaders GH behandling

Långverkande GH

- Ett stort antal olika långverkande GH preparat är under utveckling för injektioner en gång per vecka eller en gång var annan vecka
- Inget preparat har undersökt vid PWS och ingen preparat kan förskrivas i Sverige ännu
- Data hittills visar att preparaten har effekter jämförbara med dagliga injektioner
- Reaktioner på injektionsstället är den mest vanliga biverkan
- Långverkande GH preparat kan bli ett behandlingsalternativ, men det är oklart hur följsamhet, effekter och biverkningar ser ut efter lång tids användning

Könshormon

Könshormon

Könshormonernas har betydelse för

Könskaraktäristika

Menstruation och ägglossning

Sexuell funktion och fertilitet hos båda kön

Bentäthet, kroppssammansättning

Stor variation i hormonnivåer hos kvinnor

Stabila hormonnivåer hos män

Brist på könshormon

Mindre uttalade könskaraktäristika

Ingen eller oregelmässiga menstruationer

Infertilitet

Minskat bentäthet

De flesta med PWS har brist på könshormon

Män

- Inget manligt utseende
- Mindre kroppsbehåring
- Ingen känt fertilitet

Kvinnor

- Oregelbunden eller ingen mens
- Försenat första mens (upp till 40 års ålder)
- Fem graviditeter beskrivna i hela världen

Behandling med könshormoner

- Behandling med könshormon har hos båda kön god effekt på könskaraktistika
- En studie av 22 män, 16-48 år, testosteron behandlade i 2 år
- Mera manligt utseende, fett massan minskade 7.8%, fett fria massa ökade 0.8 kg, ingen beteende förändringar
- Ingen studier av kvinnor med PWS

Sköldkörtelhormon

Sköldkörtelhormon

Sköldkörtelhormon har betydelse för

Ämnesömsättning

Syre förbrukning

Värme utveckling

Stabila nivåer under dygnet

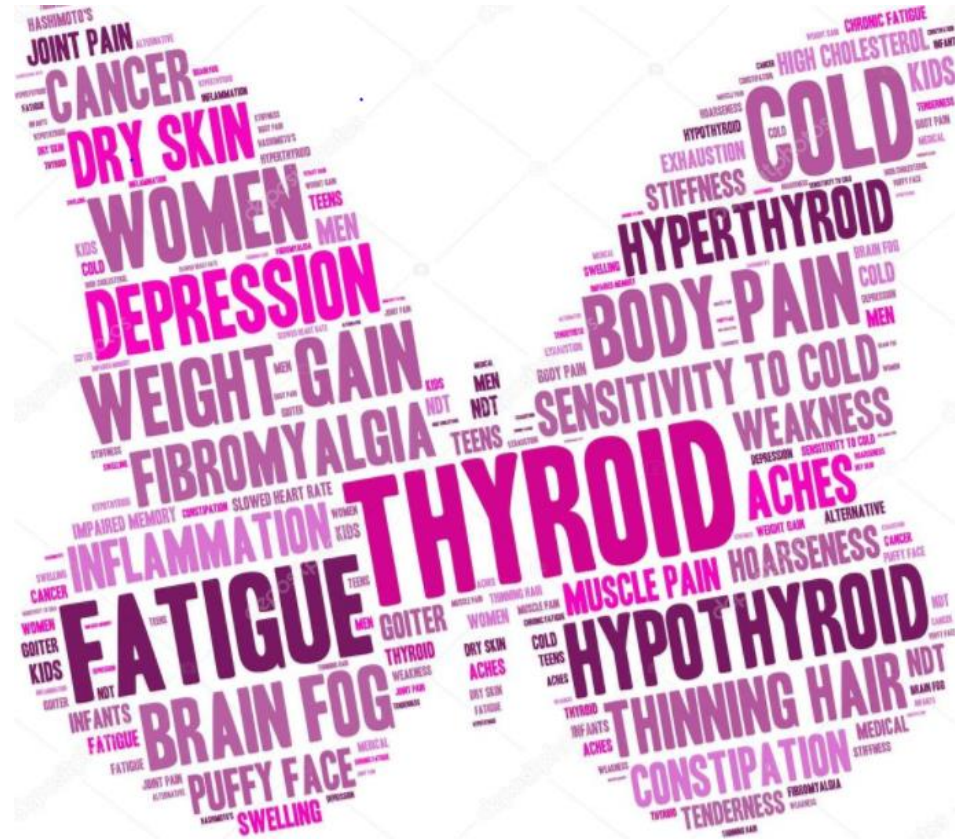
Brist på sköldkörtelhormon

Trötthet

Minskat ämnesomsättning

Ökat vikt

Frusenhet

Låga sköldkörtelhormon nivåer

Author	No	Age	Hypothyroidism %
Valani 2010	18	Infants	72
Bachere 2008	19	Infants	33
Diene 2010	127	Children	24
Miller 2008	27	Children and adults	19
Festen 2007	79	Children	6
	34	+GH	9
Tauber 2000	28	Children	32
Høybye 2002	19	Adults	0
Høybye 2003	18	Adults +GH	0
Sharkia 2013	21	Children	1

En relativ hög frekvens av låga nivåer av sköldkörtelhormon har rapporterats i några (men inte alla) studier.

Kortisol

Kortisol- et livsviktigt stresshormon

Kortisol har betydelse för

Omsättning av socker
fett
protein

Blodtryck

Salt-vatten balans

Immunsvär

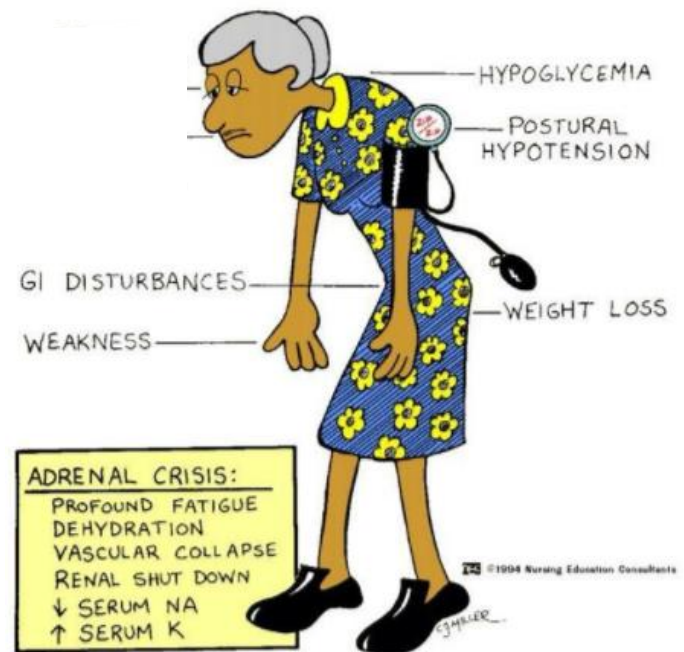
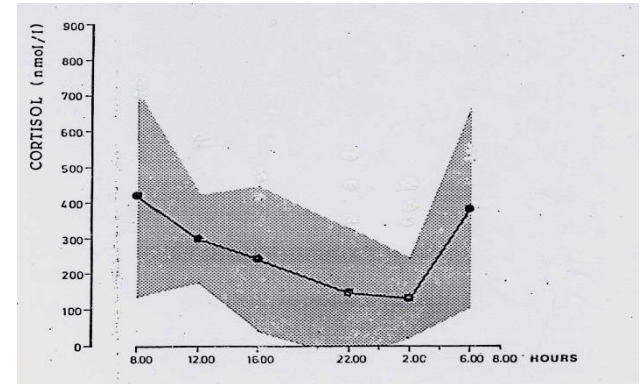
Brist på Kortisol

Trötthet

Minskat fysisk aktivitet

Lågt blodtryck

Vikt minskning

Brist på kortisol (CAI)?

Author	No	Age	Test	CAI
De Lind van Wijngaarden 2008	25 (all + GH)	3.7–18.6	Metyrapone	60 %
Connell 2010	25	0.4–16.3	ITT (15) Synacthen (10)	1/25
Farholt 2011	65	0.5–48	Synacthen (57) ITT (8)	0
Nyunt 2010	41	Mean 7.7	Synacthen (low dose)	0

- CAI har rapporterats hos en hög andel av barn med PWS och har föreslagits vara orsaken till plötslig död
- I senare studier har CAI bara hittats hos ett fåtal
- Bedömning skall göras vid misstanke

Tak för mig

Professor Andrea Prader